

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Paweł Kołodziejcki

Protokolant Emilia Bieńczak

przy udziale prokuratora del. do Prokuratury Krajowej Anety Orzechowskiej
w sprawie Ł. G.

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 12 kwietnia 2023 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 21 września 2021 r., sygn. akt V Ka 458/21

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Łęczycy

z dnia 7 grudnia 2020 r., sygn. akt II K 391/18,

**1) uchyla wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21.09.2021 r.,
sygn. V Ka 458/21 w zakresie utrzymującym w mocy pkt. 4c, 5a, 5b
i 6 wyroku Sądu Rejonowego w Łęczycy z dnia 7.12.2020 r., sygn.
II K 391/18 i w tej części sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi w postępowaniu**

odwoławczym, a w pozostałej części kasację oddała jako oczywiście bezzasadną;

2) zwalnia skazanego Ł. G. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne w części, w której kasację oddalono jako oczywiście bezzasadną, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Ł. G. został oskarżony o to, że:

I w dniu 08.06.2017 r. w Ł. i O.. woj. [...] po uprzednim użyciu wobec N. O. przemocy polegającej na uderzeniu jej w twarz oraz kierowaniu pod jej adresem gróźb pozbawienia jej życia i zawarcia przez nią w salonie P. nr [...] dokonał zaboru w celu przywłaszczenia na jej szkodę dwóch telefonów marki S.i L. łącznej wartości 2518.00 zł. przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym w warunkach określonych w art. 64§1 k.k., który odbył łącznie co najmniej rok kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w całości ostatniej kary popełnił ponownie przestępstwo rozboju, tj. o czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.,

II w okresie od 08.06.2017 r. do 04.10.2017 r. w Ł., woj. [...] w celu osiągnięcia korzyści majątkowej po uprzednim zawarcia przez N. O. w salonie P. nr [...] doprowadził P. Sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 3328.51 zł z tytułu wykorzystania usług telekomunikacyjnych oraz pozyskania dwóch telefonów marki S. i L. w cenach promocyjnych poprzez wprowadzenie w/w spółki w błąd co do zamiaru wywiązania się z warunków skazanej multumowy. przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

III w okresie od czerwca 2017 r. do lipca 2017 r. w Ł., woj. [...] groził N. O. pozbawieniem życia, które to groźby wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę ich spełnienia, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

IV w dniu 12 kwietnia 2015 r. w Ł. woj. [...] kierował pod adresem I. J. groźby karalne pozbawienia jej życia i pobicia, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, nadto w czasie tego zajścia chwycił pokrzywdzoną ręką za szyję i docisnął mocno do regału sklepowego powodując naruszenie jej nietykalności cielesnej oraz używając słów powszechnie uznawanych za obelżywe znieważył wymienioną pokrzywdzoną, przy czym zarzucanego mu czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

V w czasie i miejscu jak w pkt. IV kierując pod adresem M. R. groźby karalne pozbawienia jej życia i pobicia w celu zmuszenia jej do wydania zatrzymanego alkoholu, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione oraz używając słów powszechnie uznawanych za obelżywe znieważył wymienioną pokrzywdzoną, przy czym zarzucanego mu czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 7 grudnia 2020r. Sąd Rejonowy w Łęczycy (sygn. akt II K 391/18) uniewinnił Ł. G. od popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I części wstępnej wyroku; w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie II części wstępnej wyroku uznał go za winnego tego, że w dniu 8 czerwca 2017r. w Ł., woj. [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd pracownika P. Spółki z o.o. z siedzibą w W. co do zamiaru wywiązania się z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr ([...], do zawarcia której nakłonił N. O.. przez co doprowadził wskazaną wyżej Spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 3328.51 zł z tytułu wykorzystanych przez niego usług telekomunikacyjnych oraz pozyskanych dwóch telefonów marki S. i L. po promocyjnych cenach, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne i za to, na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go, a na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył karę roku i sześciu miesięcy

pozbawienia wolności; uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie III części wstępnej wyroku; w ramach czynu zarzucanego w punkcie IV części wstępnej wyroku uznał go za winnego tego, że:

a/ w dniu 12 kwietnia 2015 r. w Ł., woj. [...] kierował pod adresem I. J. groźby karalne pozbawienia jej życia i pobicia, które to groźby wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne i za to na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go, a na podstawie art. 190 § 1 k.k. wymierzył karę sześciu miesięcy pozbawienia wolności,

b/ w dniu 12 kwietnia 2015 r. w Ł., woj. [...] naruszył nietykalność cielesną I. J. poprzez chwycenie ręką za jej szyję i dociśnięcie mocno do regału sklepowego, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne i za to, na podstawie art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go, a na podstawie art. 217 § 1 k.k. wymierzył karę pięciu miesięcy pozbawienia wolności,

c/ w dniu 12 kwietnia 2015 r. w Ł., woj. [...] znieważył I. J. słowami powszechnie uważanymi za obelżywe i za to, na podstawie art. 216 § 1 k.k. skazał go na karę dwóch miesięcy pozbawienia wolności;

w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie V części wstępnej wyroku, uznał go natomiast za winnego tego, że:

a/ w dniu 12 kwietnia 2015r. w Ł., woj. [...] w sklepie samoobsługowym "P." grożąc sprzedawczyni M. R. użyciem wobec niej przemocy fizycznej, to jest wepchnięciem ją w półki sklepowe, usiłował doprowadzić ją do wydania mu butelki wina, lecz zamierzonego celu w postaci zaboru mienia nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne i za to na podstawie art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go, a na podstawie

art. 14 § 1 k.k.

w zw. z art. 280 § 1 k.k. wymierzył karę trzech lat pozbawienia wolności;

b/ w dniu 12 kwietnia 2015 r. w Ł., woj. [...] znieważył M. J. słowami powszechnie uważanymi za obelżywe i za to, na podstawie art. 216 § 1 k.k. skazał go na karę dwóch miesięcy pozbawienia wolności;

Orzeczone kary pozbawienia wolności zostały połączone na podstawie art. 85 § 1 k.k. i §2 oraz art. 86 § 1 k.k., a w ich miejsce wymierzono karę łączną czterech lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono nadto obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz P. Spółki z o.o. z siedzibą w W. kwoty 3328,51 złotych. Wyrok zawierał także stosowne rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Łęczycy co do czynów opisanych w pkt. II, IV i V części wstępnej wyroku, a w konsekwencji również co do rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności, wywiódł obrońca Ł. G. , który zarzucił:

1. Naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej i wybiórczej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, co skutkowało błędnie ustalonym stanem faktycznym przyjętym za podstawę orzeczenia i błędnym przyjęciem, że oskarżony popełnił czyny opisane w pkt II. IV i V części wstępnej orzeczenia, w sytuacji, gdy brak jest jednoznacznych, obiektywnych dowodów potwierdzających, że oskarżony dopuścił się ww. czynów, a tym samym odmowie wiarygodności wyjaśnień oskarżonego, uznając je za przyjętą przez niego linię obrony.
2. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez błędne przyjęcie kwalifikacji prawnej czynu opisanego w pkt. II części wstępnej wyroku poprzez przyjęcie kwalifikacji prawnej tego czynu art. 286 § 1 k.k. i uznanie Ł. G. winnym tego, że w dniu 8 czerwca 2017 r. w Ł., woj. [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd pracownika P. Spółki z o.o. z siedzibą w W. co do zamiaru wywiązania się z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr [...], do zawarcia której nakłonił N. O., przez co doprowadził wskazaną Spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 3328,51 zł z tytułu wykorzystanych przez niego usług telekomunikacyjnych oraz pozyskanych dwóch telefonów marki S. i L. po promocyjnych cenach przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po

odbyciu co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne,

3. Obrazę przepisów prawa materialnego - art. 191 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie, a przypisanie oskarżonemu czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. polegającego na tym, że w dniu 12 kwietnia 2015 r. w Ł. woj. [...] w sklepie samoobsługowym „P. ” grożąc sprzedawczyni M. R. użyciem wobec niej przemocy fizycznej, to jest wepchnięciem ją w półki sklepowe, usiłował doprowadzić ją do wydania mu butelki wina, lecz zamierzonego celu w postaci zaboru mienia nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne w sytuacji, gdy ustalony stan faktyczny wskazuje, że zachowanie oskarżonego wypełniało znamiona art. 191 § 1 k.k. i polegało na kierowaniu pod adresem M. R. gróźb karalnych pozbawienia jej życia i pobicia w celu zmuszenia jej do wydania zatrzymanego alkoholu, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione.

W konsekwencji powyższych zarzutów obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku:

1. poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt. II, IV i V części wstępnej wyroku, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.
2. zasądzenie na rzecz obrońcy oskarżonego kosztów postępowania za II instancję, gdyż koszty te nie zostały uiszczone przez oskarżonego w całości, ani też w części.

Na skutek złożonej apelacji Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 21 września 2021 roku w sprawie zawisłej pod sygnaturą akt V Ka 458/21 zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Łęczycy w pkt 5 b. w ten sposób, że przyjął iż oskarżony znieważył M. R.. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Łęczycy został utrzymany w mocy. Wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi zawierał nadto stosowne rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego.

Kasację na korzyść od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 września 2021r. wniósł obrońca - w części dotyczącej pkt. 2 wyroku, w zakresie utrzymania w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Łęczycy z dnia 7 grudnia 2020 roku w sprawie

o sygn. akt. II K 391/18 w części dotyczących punktów od 2, 5a, 5b, 6 i 7 wyroku Sądu I instancji. Obrońca zarzucił zaskarżonemu wyrokowi rażącą obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć istotny wpływ na treść orzeczenia:

1/ art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 14 k.p.k. w zw. z art. 399 k.p.k. - poprzez zaniechanie przez Sąd Okręgowy prawidłowej kontroli odwoławczej wyroku Sądu Rejonowego w zakresie zmiany opisu i kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie V aktu oskarżenia w sposób wykraczający poza granice oskarżenia wyznaczone, tzw. tożsamością czynu, mając na względzie podmiot pokrzywdzony, przedmiot przestępstwa oraz sposób zachowania się oskarżonego, a w konsekwencji naruszenie zasady skargowości, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w treści art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.,

2/ art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. - poprzez zaniechanie prawidłowej kontroli odwoławczej wyroku Sądu Rejonowego przez Sąd Okręgowy w zakresie zarzutu nr 1 apelacji obrońcy skazanego dotyczącego dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu - zeznań pokrzywdzonej M. R., świadka M. F. oraz wyjaśnień skazanego odnoszących się do przebiegu zdarzenia z dnia 12 kwietnia 2015 roku w sklepie P., skutkujących błędnym przyjęciem przez Sąd, że skazany usiłował groźbą użycia przemocy zabrać w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu, podczas gdy zebrany materiał dowodowy daje postawy jedynie do przyjęcia, że skazany - co było także zgodne z ustaleniami aktu oskarżenia - kierował do pokrzywdzonej groźbę bezprawną w celu zmuszenia do oddania butelki alkoholu M. F., który uprzednio ukradł tą butelkę, a w konsekwencji skazany nie usiłował dokonać przestępstwa rozboju (art. 280 § 1 k.k.), nie działał bowiem w celu przywłaszczenia mienia, lecz zmuszał pokrzywdzoną do określonego zachowania (art. 191 § 1 k.k.), działając na rzecz M. F.,

3/ art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. - poprzez zaniechanie prawidłowej kontroli odwoławczej wyroku Sądu Rejonowego przez Sąd Okręgowy w zakresie zarzutu nr 2 apelacji obrońcy oskarżonego odnoszącego się do błędu w ustaleniach faktycznych mających wpływ na treść wyroku Sądu Rejonowego polegającego na przyjęciu, że to skazany w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd pracownika spółki P. co do zamiaru wywiązania się z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych do zawarcia której nakłonił N. O., podczas gdy oskarżony nie

zawierał umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, N. O. dobrowolnie chciała pomóc skazanemu i była w pełni świadoma tego, że odpowiedzialność finansowa z tytułu zawartej umowy spadnie na nią i sama będzie musiała płacić opłatę abonamentową, przy braku ustalenia w treści wyroku formy sprawstwa skazanego,

Zarzucał ponadto obrazę przepisów prawa materialnego - art. 11 § 2 k.k. - poprzez jego niezastosowanie i skazanie Ł. G. w punktach 5a i 5b wyroku za dwa odrębne przestępstwa popełnione przeciwko pokrzywdzonej M. R. - znieważenie i rozbój, przy przyjęciu jako znamienia rozboju użycia groźby karalnej, mimo iż był to jeden czyn, który wyczerpał znamiona określone w dwóch przepisach ustawy karnej - art. 280 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. (mając na względzie zarzuty kasacji - art. 191 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k.), co wynikało zapewne z braku tożsamości osoby pokrzywdzonej czynami z punktów 5a i 5b wyroku, skorygowanej w punkcie 1 wyroku Sądu Okręgowego. Z ostrożności procesowej, w przypadku nieuwzględnienia przez Sąd Najwyższy zarzutu nr 2 kasacji, zarzucał także obrazę przepisów prawa materialnego - art. 280 § 1 k.k. - poprzez jego niezasadne zastosowanie, przy jednoczesnym zaniechaniu zakwalifikowania zachowania skazanego Ł. G. przypisanego mu w punkcie V wyroku jako wypełniającego znamiona czynu z art. 191 § 1 k.k.; rażąco niewspółmierność kary jednostkowej 3 lat pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., a w konsekwencji także kary łącznej 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przekraczającej swoją dolegliwością stopień winy i społecznej szkodliwości czynu, jakiego miał dopuścić się oskarżony, wyrażającą się w nadmiernym eksponowaniu okoliczności obostrzających - głównie uprzedniej karalności oskarżonego, przy zaniechaniu uwzględnienia jakichkolwiek okoliczności łagodzących, takich jak, m. in. brak szkody na mieniu wynikającej z działania sprawcy, niska wartość mienia, które chciał usiłował ukraść sprawca, brak jakichkolwiek obrażeń u osoby pokrzywdzonej i poprzestanie jedynie na groźbie przemocy, usiłowanie a nie dokonanie czynu oraz eksponowaniu przez Sąd jedynie represyjnej funkcji kary przy marginalizowaniu celu zapobiegawczego oraz wychowawczego kary.

W konsekwencji tak skonstruowanych zarzutów obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 września 2021 roku w zakresie utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Łęczycy z dnia 7 grudnia 2020 roku w sprawie sygn. akt II K 391/18 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w w/w zakresie oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Łęczycy i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Prokurator, stosownie do treści art. 530 § 1 k.p.k., w odpowiedzi kasację obrońcy wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w części dot. pkt 4c, 5a, 5b i 6 wyroku Sądu Rejonowego w Łęczycy i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna wniesiona przez obrońcę okazała się częściowo zasadna, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w zakresie wnioskowanym przez prokuratora i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Sąd Okręgowy w Łodzi nie dokonał bowiem prawidłowej i rzetelnej kontroli odwoławczej, co skutkowało utrzymaniem w porządku prawnym orzeczenia obarczonego rażącymi mankamentami.

Wskazać trzeba, że wedle art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona li tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Podnoszone w kasacji zarzuty muszą więc wskazywać na rażące naruszenie prawa, do którego doszło w postępowaniu odwoławczym, co w konsekwencji mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia sądu odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń obarczonych relewantnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze do nich zbliżonym - rażącym, a jednocześnie takich, które mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Nie każde zatem naruszenie przepisów przez sąd odwoławczy może stanowić skuteczną podstawę kasacji, a jedynie takie, które ma charakter "rażący", czyli oczywisty, widoczny, a zarazem poważny. Przez pojęcie rażącego naruszenia prawa należy rozumieć

rozstrzygnięcie sprawy w sposób oczywisty i bezsprzeczny wbrew treści normy prawnej, której wykładnia jednoznacznie pozwala przyjąć określony sposób rozstrzygnięcia sprawy, nie dając podstaw do zaakceptowania innych, alternatywnych stanowisk (por. np. postanowienie SN z dnia 20.10.2022r., II KK 435/22). Wypada nadto zauważyć, że przepis art. 433 § 2 k.p.k. nakazuje sądowi odwoławczemu, by w toku kontroli instancyjnej rozważył wszystkie wnioski i zarzuty apelacji. Przepis art. 457 § 3 k.p.k. nakazuje z kolei, by w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego zawarto argumenty wskazujące na to, czym kierował się sąd wydając rozstrzygnięcie. To właśnie treść uzasadnienia zezwala wszakże na ocenę prawidłowości dokonanej kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia. Zrealizowanie obowiązków wynikających z treści art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. wymaga więc nie tylko niepomijania żadnego zarzutu podniesionego w środku odwoławczym, lecz także rzetelnego, a więc wnikliwego, wyczerpującego, ustosunkowania się do każdego z zarzutów oraz wykazania konkretnymi, znajdującymi oparcie w ujawnionych w sprawie okolicznościach argumentami, dlaczego uznano poszczególne zarzuty zawarte we wniesionym środku odwoławczym za zasadne bądź też za bezzasadne (por. np. wyrok SN z 11 stycznia 2021, V KK 100/20, LEX nr 3112906, z 24 kwietnia 2018 r., V KK 384/17, OSNKW 2018, Nr 9, poz. 59; z 6 czerwca 2006 r., V KK 413/05, OSNKW 2006, Nr 7-8, poz. 76). Dodać również należy, że przepis art. 440 k.p.k. ma zastosowanie wówczas, gdy popełnione przez sąd pierwszej instancji uchybienia procesowe są rażące i miały realny wpływ na treść wyroku. Zatem rażąca niesprawiedliwość orzeczenia sądu odwoławczego ma miejsce wtedy, gdy pominął lub nie zauważył takich uchybień popełnionych przez sąd I instancji (bezsportnych), które w sposób znaczący mogą stanowić o naruszeniu zasady sprawiedliwej represji. Owa "rażąca niesprawiedliwość" w rozumieniu art. 440 k.p.k. musi być nie tylko oczywistą i niewątpliwą, ale nadto nosić poważny ciężar gatunkowy uchybienia, które legło u podstaw wydania orzeczenia (zob. postanowienie SN z dnia 25 maja 2021r., II KK 138/21).

Abstrahując w tym miejscu od kwestii formalnej poprawności konstrukcji wywiedzionej w niniejszej sprawie kasacji odnotować trzeba, że mimo tego prowadziła ona w części do zamierzonego celu, jakim było zakresowe uchylenie

wyroku sądu odwoławczego. Nie dawała jednak asumptu do szerszej ingerencji kasacyjnej. Już prima facie widoczne było natomiast, że doszło do rażącej obrazy art. 216 § 1 k.k. w pkt 4c i 5b, a w konsekwencji także w pkt. 6 wyroku sądu a quo. Sankcją za popełnienie występków penalizowanego w art. 216 § 1 k.k. (znieważenie w typie podstawowym) jest bowiem kara grzywny albo kara ograniczenia wolności. Nie jest zatem możliwe orzeczenie na tej podstawie kary pozbawienia wolności, co dwukrotnie uczynił Sąd Rejonowy w Łęczycy (pkt. 4c i 5b wyroku), wiążąc następnie m. in. te kary pozbawienia wolności węzłem kary łącznej (pkt 6 wyroku). Zupełnie nie dostrzegł tego sąd odwoławczy i w konsekwencji zaniechał dokonania stosownej modyfikacji zaskarżonego orzeczenia. Co więcej, przyjęta przez sąd I instancji, a zaaprobowana przez sąd odwoławczy, konstrukcja skazania za czyn zarzucany Ł. G. w pkt V aktu oskarżenia, poprzez rozbitcie go na dwa niezależne od siebie występków (pkt. 5a i 5b), jawiła się w tożsamyh kategoriach wadliwości. Punktem wyjścia do oceny zachowania Ł. G. winien wszakże być zamiar, jaki jemu towarzyszył. Wyrażał się on natomiast przede wszystkim w usiłowaniu popełnienia występków rozboju. Treści skierowane do pokrzywdzonej, zawierające zarówno słowa znieważające, jak i groźby, winny skutkować wnikliwym rozważaniem tego zachowania w ramach jednego czynu, realizującego znamiona przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Nota bene prawdopodobnie wiodłoby to sąd a quo do uniknięcia mankamentu następczego w postaci rażącej obrazy prawa materialnego (art. 216 § 1 k.k.) w pkt 5b wyroku.

Niezależnie od tych wad – w kontekście nierzetelnej kontroli odwoławczej – nie sposób także pominąć milczeniem fakt, że wyrok sądu I instancji nie zawierał (w częściach przypisujących popełnienie poszczególnych przestępstw) określenia kwalifikacji prawnej tych czynów. I to postąpienie winno spotkać się z odpowiednią reakcją sądu odwoławczego.

W konsekwencji niezbędne stało się uchylenie wyroku sądu odwoławczego w części dotyczącej utrzymania w mocy rozstrzygnięć z pkt 4c, 5a, 5b i 6 wyroku Sądu Rejonowego w Łęczycy i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Rozpoznając sprawę ponownie sąd ten przeprowadzi wnikliwą kontrolę apelacyjną wyroku Sądu pierwszej instancji, i uwzględniając kodeksowe zasady wyda orzeczenie wolne od

stwierdzonych mankamentów. W pozostałej części kasację oddalono jako oczywiście bezzasadną. W pkt 2 sentencji wyroku, mając na uwadze sytuację materialną skazanego, na podstawie art. 626 § 1 w zw. z art. 634 w zw. z 637a w zw. z art. 624 § 1 k.p.k., zwolniono go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne w części, w której kasację oddalono jako oczywiście bezzasadną, obciążając nimi Skarb Państwa.

[SOP]

[ł.n]